

Statenstuk 2016-728

Initiatiefvoorstel Sport en duurzaamheid

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Commissie Omgevingsbeleid op 23 maart 2016
- Provinciale Staten op 13 april 2016
- fatale beslisdatum: 13 april 2016

Initiatiefvoorstel van de leden de heren P.A. Zwijs (PvdA), J.L. Stel (VVD), L.M. Kremers (CDA), F. van de Pol (SP), H.H. Veldsema (ChristenUnie) J.N. Kuipers (GroenLinks), D. Oosterveen (Sterk-Lokaal), en F.P. Duut (50PLUS).

Inleiding

Onderwerp

De Statenfracties van de PvdA, VVD, CDA, SP, ChristenUnie, GroenLinks, SterkLokaal en 50PLUS staan voor een duurzame maatschappij en willen ruimte bieden aan initiatieven en projecten vanuit de samenleving, die kunnen bijdragen aan het streven voor een energieneutraal Drenthe in 2035. Duurzaamheid staat in Drenthe hoog op de provinciale politieke agenda. Het college van Gedeputeerde Staten heeft in haar collegeakkoord aangegeven dat het de energietransitie in Drenthe wil versnellen en dat het wil streven naar een evenwichtige energiemix. Duurzaamheid kan bovendien bijdragen aan het in stand houden van voorzieningen door het omlaag brengen van energielasten door energiebesparende maatregelen.

Probleem

Energielasten vormen op de begrotingen van sportverenigingen een belangrijke kostenpost: al gauw gaat 25% van de middelen op aan energielasten. De verlichting van sportvelden, de verwarming en verlichting van kantines, en het verwarmen van water voor douches vragen aanzienlijke hoeveelheden energie. De hoge energielasten hebben uiteraard invloed op de hoogte van de contributies. Hoge energielasten betekent hogere contributies en daarmee wordt de sport wellicht minder toegankelijk.

Wat kan Drenthe doen?

Een duurzame samenleving is een actueel thema. Vooral op locaties waar veel 'publiek' bijeenkomt, is het bij uitstek lonend om aandacht voor dit thema te vragen. Sportverenigingen met een grote achterban en hun accommodatie behoren tot locaties waar bij uitstek kansen liggen om de bevolking kennis te laten nemen en bewust te laten worden van duurzaamheidsthema's in de volle breedte.

Via een pakket aan maatregelen willen de Statenfracties van de PvdA, VVD, CDA, SP, ChristenUnie GroenLinks, SterkLokaal en 50PLUS de sport ook in de toekomst toegankelijk houden, door de energielasten van de buitensportverenigingen omlaag te brengen

De verduurzaming van sportverenigingen is op te delen in verschillende fases. Hiervoor is een ladder ontwikkeld:

0. Geen stappen gezet
1. Energiescan uitgevoerd
2. Laaghangend fruit uitgevoerd (weinig investering, hoog rendement)
3. Energiebesparende maatregelen uitgevoerd aan het pand
4. LED-veldverlichting
5. Zonneboiler
6. Zonnepanelen

1. Energiescans

Door middel van het uitvoeren van energiescans krijgen de sportverenigingen een beter inzicht in hun energiegebruik. Bovendien krijgen ze door de energiescan verbetermogelijkheden aangereikt om het energiegebruik naar beneden te krijgen. Een energiescan is een eerste vereiste om te komen tot een goed plan van aanpak.

Na een eerste inventarisatie denken wij dat er behoefte is aan ongeveer 50 energiescans. Deze scans zijn alleen beschikbaar voor sportverenigingen, niet voor commerciële partijen die zich met sport bezighouden. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van dezelfde methodiek als onlangs bij de dorpshuizen is gedaan. Voor de dorpshuizen is ook gekozen voor lokale partijen die de energiescans uitvoeren.

2. Energieloket

Ook willen we een laagdrempelig 'energieloket' realiseren, waar Drentse sportverenigingen terecht kunnen. De taak van dit loket wordt om onafhankelijke adviezen aan de sportverenigingen te geven. Verder kan dit loket dienen als doorgeefluik voor de 'best practices' en kan het loket een rol spelen bij het enthousiasmeren van de sportverenigingen in Drenthe voor een lager energiegebruik. Sinds 1 januari 2016 is er een landelijke regeling, de Subsidieregeling Energiebesparing en Duurzame Energie Sportaccommodaties. Het loket kan Drentse sportverenigingen helpen als die een beroep willen doen op deze subsidieregeling.

Het huidige energieloket is een samenwerkingsverband van de 12 Drentse gemeenten, de provincie Drenthe, Bouwend Nederland, Uneto VNI en de Natuur- en Milieufederatie. De bestaande structuur en de bestaande kennis kan worden benut en verder worden uitgebreid met de specifieke behoeften voor sportverenigingen.

De Drentse Energie Organisatie (DEO) zou de verenigingen vervolgens verder kunnen helpen bij het regelen van andere financiering van de uitvoering van energiebesparende plannen. Hiervoor heeft DEO onlangs een aangepast financieringsinstrument opgezet. Ook een partij als de Natuur- en Milieufederatie Drenthe kan ondersteunen op het gebied van het betrekken van leden en wijk- en dorpsbewoners.

3. Eén of meer pilots voor LED-veldverlichting (eventueel in combinatie met sensoren)

Veldverlichting is, door het hoge energiegebruik, een grote kostenpost voor de buitensportverenigingen. En hoewel LED-veldverlichting nog in de kinderschoenen staat, lijken hiermee forse besparingen te kunnen worden bereikt.

We willen inzicht krijgen in de energiebesparingsmogelijkheden van LED-veldverlichting voor zowel grote als kleinere sportverenigingen. Daarin kunnen ook sensoren een rol spelen. Dit wordt op dit moment nog niet toegepast, maar LED-techniek leent zich goed om gecombineerd te worden met sensoren.

Daarom stellen wij u voor één of meer pilots te houden, waar LED-veldverlichting kan worden getest. Deze pilots moeten onder meer inzicht geven in:

- de echte energiebesparing;
- de lichtopbrengst op het veld;
- de ervaringen van omwonenden;
- de terugverdientijd;
- de ervaringen van gebruikers;
- de verschillen bij gebruiksfrequentie en;
- de effecten van sensoren.

Advies

Gedeputeerde Staten opdracht te geven:

- I. Tot het uitvoeren van Energiescans (minimaal 50), waardoor sportverenigingen beter inzicht krijgen in hun Energieverbruik. Deze scans alleen beschikbaar stellen voor sportverenigingen en niet voor commerciële partijen die zich met sport bezighouden.

- II. Een energieloket te realiseren, met als taak onafhankelijke adviezen te geven aan sportverenigingen en verenigingen te enthousiasmeren om te komen tot een lager energieverbruik. Ook kan het loket de verenigingen ondersteunen bij het aanvragen van subsidies. Dit energieloket dient te worden aangesloten bij het bestaande energieloket waar al diverse organisaties in samenwerken.
- III. Eén of meer pilots voor LED-veldverlichting (eventueel in combinatie met sensoren) te houden, waar LED-verlichting kan worden getest. Deze pilots dienen inzicht te geven in o.a. energiebesparing, lichtopbrengst op het veld terugverdientijd.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

- Met de buitensportverenigingen in Drenthe 1.000.000 KWH per jaar duurzaam besparen/opwekken om zodoende bij te dragen aan de doelstelling van een energieneutraal Drenthe in 2035
- Sportverenigingen met lage(re) energielasten, waardoor de contributies betaalbaar kunnen zijn en de sport toegankelijk blijft
- Inzicht verschaffen in het energiegebruik van en het geven van adviezen voor energiebesparingen aan de sportverenigingen, door het uitvoeren van energiescans
- Het realiseren van een 'energieloket' waar Drentse sportverenigingen terecht kunnen voor onafhankelijk advies
- Eén of meer pilots voor LED-veldverlichting

Argumenten

De PvdA-fractie heeft, in samenwerking met de Natuur en Milieufederatie Drenthe, de Drentse Energie Organisatie, Sport Drenthe en voetbalvereniging Achilles 1894 uit Assen, in 2014 en 2015 een viertal bijeenkomsten georganiseerd voor buitensportverenigingen over het thema energie. Dat het thema energie leeft onder de besturen van de sportverenigingen blijkt uit het feit, dat meer dan honderd van de ongeveer tweehonderd Drentse buitensportverenigingen, een bijeenkomst heeft bijgewoond. Tijdens deze avonden presenteerde voetbalvereniging Achilles 1894 uit Assen de stappen die zij tot op heden heeft gezet. Voetbalvereniging Achilles 1894 neemt een voortrekkersrol in op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast presenteerden de Drentse Energie Organisatie, de Natuur- en Milieufederatie Drenthe en Sport Drenthe hun aanbod. Deze bijeenkomsten, en diverse gesprekken met betrokkenen, hebben een duidelijk beeld gegeven van de behoeften van sportverenigingen op het gebied van energie, en de problemen die zij tegenkomen bij het energiezuiniger maken van de accommodaties. Daarom worden door de eerder genoemde fracties drie concrete voorstellen aan Provinciale Staten gedaan.

Uitvoering

Tijdsplanning

Sportverenigingen kennen een sterk seizoen structuur. Enkele maanden per jaar liggen verenigingen grotendeels stil. Vanaf augustus starten de meeste verenigingen weer. Het streven is om vanaf augustus te kunnen starten met de uitvoering.

Financiën

Deze punten kunnen worden betrokken bij en gefinancierd uit de nieuwe energieagenda. Deze punten dienen dan ook in samenhang te worden beschouwd met bestaande ontwikkelingen. Het extra budget zal vrijgemaakt moeten worden uit de energieagenda, wat inzichtelijk gemaakt dient te worden in de uitwerking van de energieagenda.

Dekking

Uit het budget: Programma 5 (milieu, energie en bodem).

Monitoring en evaluatie

Het is belangrijk om de resultaten van de genomen stappen te evalueren en waar nodig bij te sturen of vervolgstappen te kunnen zetten.

Gedeputeerde Staten zorgen jaarlijks voor een tussenrapportage om de resultaten, belemmeringen en wensen in beeld te brengen. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de ervaringsdeskundigen in Drenthe om zodoende praktische punten te vinden en te benoemen en te verbeteren.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 14 maart 2016

Kenmerk: 10/SG/201600593

De leden van Provinciale Staten,

P.A. Zwieters (PvdA), J.L. Stel (VVD), L.M. Kremers (CDA), F. van de Pol (SP), H.H. Veldsema (ChristenUnie), J.N. Kuipers (GL), D. Oosterveen (SterkLokaal) en F.P. Duut (50PLUS).

Provinciale Staten van Drenthe;

Gelezen het voorstel van de leden de heren P.A. Zwijs (PvdA), J.L. Stel (VVD), L.M. Kremers (CDA), F. van de Pol (SP), H.H. Veldsema (ChristenUnie), J.N. Kuipers (GL), D. Oosterveen (SterkLokaal) en F.P. Duut (50PLUS) van 14 maart 2016, kenmerk 10/SG/201600593;

BESLUITEN:

Gedeputeerde Staten opdracht te geven:

- I. Tot het uitvoeren van Energiescans (minimaal 50), waardoor sportverenigingen beter inzicht krijgen in hun Energieverbruik. Deze scans alleen beschikbaar stellen voor sportverenigingen en niet voor commerciële partijen die zich met sport bezighouden.
- II. Een energieloket te realiseren, met als taak onafhankelijke adviezen te geven aan sportverenigingen en verenigingen te enthousiasmeren om te komen tot een lager energieverbruik. Ook kan het loket de verenigingen ondersteunen bij het aanvragen van subsidies. Dit energieloket dient te worden aangesloten bij het bestaande energieloket waar al diverse organisatie in samenwerken.
- III. Eén of meer pilots voor LED-veldverlichting (eventueel in combinatie met sensoren) te houden, waar LED-verlichting kan worden getest. Deze pilots dienen inzicht te geven in o.a. energiebesparing, lichtopbrengst op het veld en de terugverdientijd.

Assen, 13 april 2016

Provinciale Staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter